

## 4. Щодо проблем кредитування переробної промисловості України

Наталія Кудренко

*Національний університет харчових технологій*

**Вступ:** В сучасних умовах господарювання основною проблемою підприємств переробної промисловості, як і більшості галузей АПК, є недостатнє забезпечення оборотними коштами. Для безперерйного виробничого процесу виробництва підприємство повинне мати у своєму розпорядженні відповідні виробничі засоби та відповідний рівень технологій, адже продукція повинна бути конкурентоспроможною на ринку. Тому підприємства переробної промисловості потребують додаткового фінансування за рахунок інвестиційних надходжень та кредитних ресурсів. Так, за даними Незалежної асоціації банків України (далі — НАБУ) протягом 2012 року більшість нових кредитів корпоративним позичальникам видана торговим і переробним компаніям [4].

**Матеріали і методи:** Проведені дослідження та наліз кредитних правовідносин в переробній промисловості АПК свідчить, що вітчизняними та іноземними комерційними банками при прийнятті рішення про надання кредитних ресурсів, найчастіше не враховуються її специфіка та особливості. В переробній промисловості як і в інших галузях агропромислового комплексу як правило, надаються короткострокові кредитні ресурси. Основною причиною відмови у кредитуванні підприємств переробної промисловості є відсутність можливої застави або взагалі збиткові показники виробничо-господарської діяльності. Не менш важливою проблемою залишається процедура отримання кредиту. Адже переважна більшість підприємств агропромислового комплексу, зокрема сільгоспвиробники та фермери, повинні подати велику кількість необхідних документів, що тривалий період розглядаються.

Особливості та проблеми забезпечення кредитними ресурсами підприємств переробної промисловості АПК досліджували такі вчені як О. Василик, М. Дем'яненко, Ю. Коробов, С. Маслов, П. Саблук, В. Шелудько, Чарльз Дж. Вулфел, М. Чумаченко та інші.

Питання щодо дослідження особливостей кредитування підприємств переробної промисловості є актуальним та потребує подальших досліджень. Зокрема, пошук нових шляхів спрощення процедур кредитування та надання пільгових кредитних

ресурсів дрібним та середнім виробникам, які не входять до агропромислових об'єднань. Адже основною проблемою більшості підприємств переробної промисловості залишається відсутність достатніх активів для покриття кредитних ресурсів.

**Результати:** Відповідно до даних, оприлюднених прес-службою НАБУ, вітчизняні комерційні банки при формуванні своїх кредитних стратегій проводять детальне дослідження тенденцій та перспектив розвитку галузей та з обережністю розглядають можливість кредитування реального сектора економіки. Тому що, результати виробничо-господарської діяльності більшості підприємств переробної промисловості є збитковими або свідчать про зниження обсягів виробництва.

Однак, відповідно до проведених досліджень НАБУ підприємства харчової промисловості продемонстрували приріст обсягів виробництва до 2%.

У 2012 році корпоративним позичальникам видано кредитних ресурсів вітчизняними комерційними банками на 1236,7 млрд. грн. Основна частина коштів надана торгівельним (47%) та переробним компаніям (31%). У структурі кредитного портфеля переробних підприємств станом на 01.01 2013 найбільшу частку (30%) складають кредити в харчову промисловість [5].

Відповідно до даних НАБУ у 2012 році банки зменшили обсяги довгострокових кредитів на 7,6% (або 32,3 млрд. грн. – до 394,246 млрд. грн.), тоді як у 2011 році зростання зазначеного показника становило 1,5% (або 6,4 млрд. грн.).

Відповідно до даних Державної служби статистики України, спад промислового виробництва в січні 2013 року, порівняно з аналогічним періодом 2012 року склав 3,2% [6].

Так, у 2012 році компанії агропромислового комплексу, до складу яких входять підприємства переробної промисловості, прокредитовано або розглядають можливість одержання кредиту:

1. KSG Agro взяв в кредит 11,53 млн. євро у німецького банку Landesbank Baden-Württemberg для фінансування закупівлі обладнання та 40 млн. грн. в ОТП Банку (Київ);

2. «Кернел Групп» кредит на \$500 млн., який розподілений на 2 транша: короткостроковий - 222 млн. доларів та довгостроковий - 278 млн. доларів;

3. «Астарта» розглядає можливість отримання довгострокового кредиту для реалізації стратегії розвитку на 50 млн. доларів.

**Висновки:** Фінансування виробничо-господарської діяльності підприємств за рахунок кредитних ресурсів є важливим інструментом для удосконалення та подальшого їх розвитку, зростання ефективності виробничих процесів, хоча і має ряд переваг та недоліків. Так, серед основних причин, що стримують розвиток кредитування переробних підприємств є складна процедура оформлення, дороговизна кредитних ресурсів, недосконалість чинного законодавства, відсутність достатнього рівня застави та ін.

На нашу думку, підвищити інвестиційну привабливість підприємств переробної промисловості для банків та активізувати ринок кредитування можливо за умови державної підтримки, спрощення процедури кредитування та надання пільгових кредитів.

## Література

1. Статистичний збірник «Тваринництво України» Державна служба статистики України / За ред. Н.С. Власенка. – Київ, 2013. – 212 с.
2. Статистичний збірник «Реалізація продукції сільськогосподарськими підприємствами за 2012 рік» Державна служба статистики України / За ред. О.М. Прокопенка. – Київ, 2013. – 110 с.
3. Статистичний збірник «Надходження продукції тваринництва на переробні підприємства за 2012 рік» Державна служба статистики України / за ред. О.М. Прокопенка. – Київ, 2013. – 22 с.
4. Комерційні банки не мають кому видавати нові кредити[електронний ресурс]. — <http://ua-ekonomist.com/1545-komercyn-banki-ne-mayut-komu-vidavati-nov-krediti.html>
5. Бюлетень Національного банку України [Електронне видання], Січень 2013 року — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=57446>
6. Банки у 2012 році скоротили обсяг простроченої заборгованості[електронний ресурс]. — <http://credits.zp.ua/2013/02/banki-u-2012-roci-skorotili-obsyag-prostrocheno%D1%97-zaborgovanosti/>